

Sygn. akt *IV U 574/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2019 r.

**Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:**

Przewodniczący: SSO Anna Guniewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Rykała-Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2019 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku K. B.

przy udziale (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania K. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 02/03/2018r. nr (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 02/03/2018 r. nr (...) w ten sposób, że stwierdza, iż wnioskodawczyni K. B. podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu, wypadkowemu w okresie od 13 października 2017r. do 13 stycznia 2018r. jako pracownik u płatnika składek W. L. (1).

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz wnioskodawczyni K. B. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 574/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 29 maja 2019 r.

Decyzją z dnia 2 marca 2018 r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził, że K. B. jako pracownik u płatnika składek W. L. (1) nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od 13 października 2017 r. do 13 stycznia 2018 r.

W uzasadnieniu powyższego Zakład wskazał, że K. B. została skierowana przez Powiatowy Urząd Pracy w L. do odbycia stażu u płatnika składek W. L. (1) w okresie od 13.03.2017r. do 12.10.2017r. W dniu 12.10.2017r. zawarta została umowa o pracę na okres 13.10.2017r. – 13.01.20178r. Od pierwszego dnia zatrudnienia, tj. 13.10.2017r. K. B. przedłożyła zwolnienie lekarskie. W ocenie ZUS praca nie była faktycznie wykonywana, a rzeczywistym celem zawarcia umowy było uzyskanie prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył pełnomocnik K. B. wnosząc o jej zmianę. Podnosił, iż w dniu 13 października 2017r. wnioskodawczyni zgłosiła się do pracy i rozpoczęła faktyczne jej wykonywanie.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując twierdzenia zawarte w zaskarżonej decyzji. Wskazywał, iż przez cały sporny okres odwołująca się była niezdolna do pracy w ciągłości z powodu różnych schorzeń.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. L. (1) prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) .H.U. (...) W. L. (1) w L.. Firma zajmuje się budową dróg, kanalizacją drogową, sprzedażą materiałów sypkich i wynajmem budynków usługowych. Sprawami firmy zajmuje się przede wszystkim W. N., córka W. L. (1).

W dniu 9 marca 2017r. pomiędzy Powiatem (...) – Starostą (...) a W. L. (1) – pracodawcą, została zawarta umowa o zorganizowanie stażu. Pracodawca zobowiązał się do przyjęcia na staż K. B. w charakterze pracownika biurowego na okres od 13.03.2017r. do 12.10.2017r. Staż został zrealizowany zgodnie z założonym programem. Zgodnie z oświadczeniem W. L. (1) K. B. dała się poznać jako osoba sumienna i zdyscyplinowana, która nałożone obowiązki wykonuje bardzo rzetelnie i z dużym zaangażowaniem. W. L. (1) zobowiązała się po zakończeniu stażu do zatrudnienia z własnych środków K. B. na podstawie umowy o pracę na okres co najmniej 3 miesięcy.

W dniu 12 października 2017r. pomiędzy (...) .H.U. (...) W. L. (1) a K. B. została zawarta umowa o pracę na okres próbny od 13.10.2017r. do 13.01.2018r.

!3 października 2017r. K. B. stawiała się do pracy celem jej świadczenia. Wykonała ofertę na zadanie „Przebudowa mostu przez rzekę S. w miejscowości R. w ciągu drogi powiatowej Nr (...) S. (gr.pow.) – P. – L. w km 11+483”. Sporządziła również ofertę dla firmy (...) oraz wycenę budowy w W.. Z powodu złego samopoczucia, za zgodą W. L. (2), udała się do lekarza.

W okresach: 13-19.10.2017r., 20-26.10.2017r., 27.10.-01.11.2017r., 2-9.11.2017r., 10-16.11.2017r., 17-23.11.2017r., 24-30.11.2017r., 1-7.12.2017r., 8-14.12.2017r., 15-22.12.2017r., 23.12.2017r. – 4.01.2018r., 5-12.01.2018r., 13-19.01.2018r., 20-26.01.2018r., 27.01.-2.02.2018r., 3-9.02.2018r., 10-16.02.2018r., 17-23.02.2018r. przebywała na zwolnieniach lekarskich.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie kwestionował prawidłowości i wiarygodności wystawionych zwolnień lekarskich.

(dowód: zeznania K. B. k. 35, 49, zeznania świadka W. N. k. 39, pismo lekarza M. K. z 14.05.2019r. k. 44, dokumentacja dołączona do odwołania: kserokopia umowy o pracę k. 5, kserokopia sporządzonych przez odwołującą się w dniu 13.10.2017r. ofert k. 6–8, kserokopia historii choroby k. 11-17, dokumentacja Powiatowego Urzędu Pracy w L., dokumentacja w aktach ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody.

Jako wiarygodne ocenił zeznania K. B. i W. N., bowiem są logiczne, spójne, korespondują z dokumentacją dotyczącą stażu, jak też dokumentacją w aktach ZUS oraz przedłożoną wraz odwołaniem historią choroby.

Sąd czyniąc ustalenia w sprawie oparł się także na zebranych dokumentach, zarówno z akt Powiatowego Urzędu Pracy w L., dokumentach przedłożonych do akt sprawy oraz zalegających w aktach organu rentowego, które nie budzą wątpliwości co do swej treści i sporządzone zostały przez uprawnione organy w zakresie służących im kompetencji.

Sąd zważył, co następuje:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji stwierdza, iż umowa o pracę zawarta pomiędzy K. B. a W. L. (1) prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą (...) .H.U. (...) W. L. (1) była nieważna i zmierzała do uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Organ rentowy zarzuca, że wnioskodawczyni faktycznie pracy nie wykonywała, a zatem nie powstał pomiędzy stronami umowy stosunek zatrudnienia pracowniczego. Poza jednak takim sformułowaniem zarzutów Zakład nie przedstawił dowodów na ich poparcie, nie zgłosił żadnych wniosków, właściwie zaniechał jakiejkolwiek aktywności w procesie, a przecież postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie toczy się od nowa, lecz stanowi kontynuację uprzedniego postępowania przed organem rentowym. Zgodnie z obowiązującą również w sprawach z ubezpieczenia społecznego zasadą kontradiktoryjności każda ze stron procesu pomiędzy którymi toczy się spór ma obowiązek udowodnienia swoich racji.

Stosowanie do art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U z 2019 r. poz. 300 j.t.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają - z zastrzeżeniem art. 8 i art. 9 - osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Z kolei po myśli art. 8 ust. 1 ustawy za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. Tak więc w świetle tych przepisów ustawodawca wiąże powstanie obowiązku ubezpieczenia społecznego nie z samym faktem zawarcia umowy o pracę, ale z rezultatem tej czynności, to jest powstaniem między stronami stosunku pracy. W tym też zakresie na ubezpieczonym spoczywa ciężar dowodzenia okoliczności uzasadniających jego prawo.

Z kolei po myśli art. 22 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju, na rzecz pracodawcy, pod jego kierownictwem, w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem. Rzeczywisty charakter pracowniczego zatrudnienia wymaga nie tylko stwierdzenia braku formalnych zakazów do zatrudnienia w ramach stosunku pracy, ale rygorystycznych ustaleń i przekonującej oceny, że zostały spełnione formalne i realne warunki do podjęcia zatrudnienia, a następnie czy miało miejsce rzeczywiste wykonywanie przez osobę zainteresowaną obowiązków o cechach kreujących zobowiązanie pracownicze. Regułą jest, że do nawiązania stosunku pracy dochodzi wówczas gdy pracodawca ma zarówno potrzebę jak i możliwość zatrudnienia pracownika, zaś pracownik może uzgodnioną pracę świadczyć.

Dokument w postaci umowy o pracę nie jest niepodważalnym dowodem na to, że osoby podpisujące go, jako strony umowy, faktycznie złożyły oświadczenia woli o treści zapisanej w dokumencie – tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19.10.2007 r. II UK 56/07 LEX nr 376433. Fakt, że oświadczenia stron umowy zawierają określone w art. 22 k.p. formalne elementy umowy o pracę, nie oznacza, że umowa taka jest ważna – wyrok Sądu Najwyższego z 18.05.2006 r. II UK 164/05 LEX nr 192462.

W przedmiotowej sprawie strony zawarły umowę o pracę. Pracodawca był zadowolony z pracy K. B. w okresie stażu od marca do października 2017r., a po upływie okresu próbnego miał zamiar kontynuować zatrudnienie. Również K. B. stawiała się do pracy w dniu 13 października 2017r. i wykonywała swoje obowiązki pracownicze. Z powodu choroby stała się ona niezdolna do pracy. Na uwagę zasługuje fakt, iż organ rentowy nie zakwestionował ani jednego zwolnienia lekarskiego wystawionego w spornym okresie.

Zaświadczenia lekarskie stwierdzające niezdolność do pracy nie są dokumentami urzędowymi, a zatem podlegają kontroli. Organ rentowy miał zatem możliwość weryfikacji wystawionych przez lekarza M. K. zaświadczeń lekarskich, czego nie uczynił.

W stosunku prawnym, jaki łączył strony istniały podstawowe cechy charakterystyczne właśnie dla stosunku pracy. Wnioskodawczyni miała określony czas pracy, miała określony zakres obowiązków, świadczyła pracę w miejscu wskazanym przez pracodawcę i pod jego kierownictwem, wykonywała jego polecenia. Choroba natomiast uczyniła ją niezdolną do pracy.

Odnosząc uprzednie do okoliczności faktycznych niniejszej sprawy Sąd doszedł do przekonania, że strony zawierając umowę o pracę zmierzały wyłącznie do nawiązania stosunku pracy w celu jego realizacji. K. B. istotnie korzystała ze świadczenia z ubezpieczenia społecznego, jednakże należy zauważyć, iż jest rzeczą oczywistą, że jednym z czynników decydujących o zatrudnieniu w ramach stosunku pracy jest ochrona ubezpieczeniowa zapewniana pracownikom i nie można czynić zarzutu z faktu poszukiwania przez nią tej ochrony.

Reasumując należało przyjąć, że skoro stosunek prawny łączący strony był stosunkiem pracy to zatrudnienie K. B. było tytułem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego.

Dlatego Sąd Okręgowy w myśl art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił decyzję organu rentowego z dnia 2 marca 2018r. ustalając, iż K. B. podlega ubezpieczeniom społecznym w systemie pracowniczym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu u płatnika składek W. L. (1) od 13 października 2017r. do 13 stycznia 2018r.

Orzeczenie kosztach uzasadnia treść art. 98 k.p.c. i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015r. poz. 1800).